

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Döde i Soldat, af fläck-feber, Soldat-Hu-
sfrun, Anna Johansdotter, af feber, och i barn
af kopper.

Rundgörelser.

En Theologisk afhandling om dans och spel-
öfversatt ifrån Tyskan af Herr Doctor Wet-
tersten; et arbete som litet eller intet duger; fins
nes på Langiska Boktryckeriet.

På Tisdag börjas den redan utlyste auctio-
nen uti Klongers hus, hwilket ej mindre än den
öfriga ägendomen kommer at försållas. Tilli-
ka faller et litet Bibliothequer, och en hop Pres-
te-kläder af ypperligare sorten, jämte hwarjes
handa gång- och lin-kläder, under klubban.

Samme dag får man höra en Solo på Fleu-
te-traversjere, tillika med en Trio: billeter på
förr utsatte ställen.

Under couvert är förleden Lördag från Stock-
holm ankommet et bref til Herr Jonas Olofs-
son, som afhentas hos Herr Olof Rommel.

En ungdom, som kan wäl räkna och skrifwa,
samt äger tillika goda witnessbörder om sit up-
förande, åstundar condition här i Staden hos
någon Handlande, eller någon amman, som be-
höfwer skrifware eller upsyningsman wid silles-
falterier. Widare underrättelse meddelar Stråds-
daren, Mäster Peter Lundgren, här i Staden.

Åstundas en Kutsch hos et herfskap wid Udde-
walla, hwarom närmare besked mundteligen
erhålles.

* * *
* *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 27 November 1762.

Öförgripelige tankar om Penningars ut- försel ur Riket.*

Det påstås, emot flera Nationers hotande
förbud, at man med straff och wite ingen-
ting uträttar i detta ämnet: en hundrade-åra
förfarenhet skal längesedan wisat wederspelet.
De grundsatser, som handlande werlden ända-
teligen widtaget, styrka til helt andra mått. Ehu-
ru man sätter up handelswägen, får man ofta
tåla en mindre fördelagtig på somliga ställen,
för at draga all mögelig båtnad på wissa. Man
får utan gensägelse betala sin underwigt, antin-
gen med waror eller penningar, och det ena ind-
ste löpa så wäl som det andra. Det går efter
utseende ej an, at förbjuda penningars utför-
sel, utan at tillika hämma rörelsen, och förför-

B b

De

* Författaren til Journal de Commerce har uti Ja-
nuarii månad år 1760 ytrat de tankar, som här
under en fri öfversättning, och med tillbörlig wörd-
nad för lag, uptagne, lemnas til allmän granskning
och eftertanke.

delat handelen: jag lägger ock til, at man genom desse wägar swärligen winner sit mål; nämligen fördelen at qwarhålla penningen: ty hwar Nation måste ju betala sin skuld, om crediten skal underhållas.

En nogare kundskap, jämte widtaget bruk och sjelfwa nödwändigheten, har förorsakat en mildrande eftergift hos wissa folkslag, som gåtler lika med lag, och nästan öfwerända kastar den samme. Angelsmannen, som ligger djupt i dessa saker, har inskränkt inom myntad metall hela förbudet; men tillåter all omyntad at wandra. Parlamentet har funnet, at twång omögeligen hjälper: det borde kanske funnet sig på annat sätt, och låtet en förådlad vara, som penningar, helre gå ur Riket, än en rå och öfverådlad, som metaller.

Spanien och Portugal, stater, som äga de flesta guld- och silfwer-grufwor, hafwa wisseligen yrkat på förbudet af penninge-utförslen. Skadan, som däråf slutet, i synnerhet för Portugal, är hiffeligen ljustig. Den berömda Cantillon har i sina anmärkningar lagt hela saken tydeligen å daga. På händelse, säger han, at Portugal årligen använder ansenliga partier af Angelands ylle-manufacturere, både för landets egna behof, och för des inbyggare på Brasilien; så låt vara, at en god del betalas med win, salt, oljor, m. m. resten måste dock med penningar ersättas. Då nu den utwägen stänges genom hårda förbud, som komma an på lif och

och lefwerne: blifwer skulden til en tid förmodeligen obetalad, och står summan för Angelsmännernas räkning i Lissabon. Påföljden blifwer då den, at de förre sticka framdeles inga kläden til nämnda ort: hwaraf priset på de samma utomordenteligen stiger i Portugal, men icke i Angeland. Omfider råkar Portugisen i föråghenhet; och bjuder dubla penningar för stycket; men som tillräckeligt antal ej bekommes, med mindre penningar stickas från Portugal, så blifwer det förhögdas priset deras upmuntran, som öfwertråda förbudet, och practicera guld och silfwer in på Angellska skeppen, hwilka ligga där på reddan. Desse winna då mer än feintio för hundralet; och Portugals inbyggare bestå samma winst undertiden at Angelsmänner. Rökningen sjelf ej mindre, än des undersätare, löner då deras beswär, som trampa förordningen under fötterna. Däremot drager staten ingen fördel af en sådan anstalt, utan twårtom werfelig skada; så wida större penninge-summor, i sådana wändningar, lagen til trots, utgå, än nödwändigheten fordrat. Sent omfider går ock mången skafware ur Riket med et capital, som han genom så olaga medel förwårswat. Förlysten stadnar icke en gång härwid, om man tänker med upmärksamhet på Wexel-coursen: ty denne stiger och faller gemenligen, efter den kostnad och äfwentyrlighet, som wid myntets öfwerförset förekommer. Hwad därutaf följer hos en Nation, där Wexel-saker äro begripeliga, lärer hwar och en utan swårighet inse.

Bästa sättet at qwarhålla penningen är til äfventyrs, at se noga därhån, huru med handelsvägen i almånhet tilstår; och huru myntets som har naturligen privilegium at löpa, blifwer wördat i alla werldsänder. För allting agtas, at detta sednare blifwer öfwer alt af lika godhet; i widrig händelse skulle det ringhättigare qwar blifwa, och det bättre gå til utländningen; en frihet at löpa, som bör med all strånghet föreskommas. Jag hörer, at utlånsta myntsorter löpa fritt in och ut i Angeland.

Swad nytt i Staden?

Korta Stadsnyheter.

Götheborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 24 November.

London	- -	108	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	99	dub. uss	M: f R:mt.
Hamburg	-	99	- -	M: f R:mt.

Ankomne äro Skepparne Mathias Makersprang, ifrån Köpenhamn med barlast, Johan Färnström ifrån London med packhus-gods, Peter Nicol ifrån Banff med barlast, Anne Psbrands Barða ifrån Amsterdam med dito och tunne-band, Marten Hindrichs ifrån Glensburg

burg med barlast, Daniel Söderman ifrån Lüsbeck med salt, Jonas Ohman ifrån Amsterdam med tunne-band och litet packhus-gods, James Ballantine ifrån Burnt Island med stenkol, Carl Fred. Sällberg ifrån Aberden med mursten, Isac Gedda ifrån Lissabon med salt, Anders Sjögård ifrån Dundie med barlast, Hans Cager ifrån Crofwit med salt, och Christian Larsson Danberg ifrån Lieth med bly.

Utgångne äro Skepparne Frans Köning til Bremen med fill, tran och cabelian, John Kuffley och Thom. Smitt til Angeland med järn, Ewert Soljes til Brugg, Anders L. Jurin til Livorno, Heine Schumaker til Hamburg, Bencie Pieters til dito, och Arend Engel til Marseille, alle med fill, William Dick til Scotland, och And. Lunderants til Camphier med järn och bräder.

Gelsingör. Den 16 November gingo här igenom Skepparne Israel Hedman och Lars Stark ifrån London och Marstrand til Stockh. med styck-gods, Peter Nilsson ifrån Strömstad til Malmö med fill. Den 17 dito, J. Jacob Sierau och Olof Guldbbrandson ifrån Götheborg til Gessle och Calmar med fill.

Winter-Tings-Terminer för år 1763.

Uti Håradshöfdingens Herr Per Joh. Montans Domsaga upkallas den 7 Martii Us Hårad i Weby; Den 14 dito, Gåseneds Hårad i Helsingarp; Den 22 dito, Kullings Hårad i Eklanda.

Fabel.

Utmed en ö en Korn bodde,
 Uti en hög och skugrik al,
 Och såg hur hassel-buskar grodde,
 På andra sidan i en dal.

Dår iänkter han, är godt at wara,
 Och uppå nötter öfwerflöd,
 Dår kan jag flera skeppor spara,
 Och wärja mig mot hungersnöd.

Han glädjer sig åt denna synen,
 Och sig en härlig måltid spår:
 Han ilar fram til wattubrynen,
 Men håpen strax tillbaka går.

Om sidor, under några tallar,
 En liten spån han råkar på,
 Med hwilken han til stranden krallar,
 Och hungrig sätter sig därpå.

Wår lille waghals ibland djuren
 Sig anförtror åt wind och wåg:
 Han drifwes icke af naturen,
 Men af en öfwermågtig wåg.

Wi månsfjor äro lika fatte,
 Förenuftet är wår Kong och slaf.
 På några swaga bräder satte,
 Wi wåge oss på största haf.

B = = .

Emå

Emå Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 18
 til den 25 dennes födde 3 Gossar och 4 Flickor
 barn: Wigde Herr Nicol. Ekman och Enkan,
 Brita Paulin, Herr Peter Flodin och Jung-
 frun, Maria Christina Ahlgren, Timmer-Ge-
 sällen, Olof Mårtensson och Enkan, Ingrid
 Hansdotter, Tunnebindare-Gesällen, Jonas
 Edderlund och Lena Larsdotter: Döde Enkan,
 Annika Ahlgren, 86 år, af ålderdom, Kläder-
 wäfware-Gesällen, Johan Billberg, af hettig
 feber, och 2 barn af koppor och slag.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn:
 Döde Soldaten, Carl Magnus Tapper, 63
 år gammal, af slag, dito Erik Dunder, af fe-
 ber, Soldat-Hustrun, M. Nyman af släck-fe-
 ber, och 3 barn, af koppor och slag.

Rundgörelser.

Om et bref til Herr Nejmari skulle händelse-
 wis kommet til orätt ägare, tackes innehafwa-
 ren lemna samma bref til Kongl. Post-Contoivet.

En fullkomlig, öfwertåkt och fyrstsig wagn är
 til salu; och med wagnen en ny omgång af hjul,
 utom de som nu förtiden rulla. Alltsammans kan
 beses hos Tråhandlaren, Jonas Ahlberg, uppå
 Sillegatan, där underrättelse om priset afwen-
 ledes erhålles.

Må

Några tunnor nyligen inkommen god vinterfrukt äro til köps hos Herr Barthengren.

De som låtet samla söndriga glas, tåktes där om underrätta Herr Joh. Schus; hwilken emot betalning afhentat hwar glasbit.

Hos Herr Johan Georg Lange, den äldre, finnas Historiska Sjö-Contours och Fruntimmers-Almanachor för tilkommande år, til köps.

En wagn-bod kan mot hyra bekommas hos Guldarbetaren Fernlöf, som yrar sig om priset.

En Clavecin-Solo, samt en dito på Fleuter-traversjere, wäntas på nästkommande Tid dag.

Port-afgiften här i Staden kommer den 13 December at bort-arenderas; hwarom mera härnäst.

Rättelse.

Af lärdafe wårdslöshet, har jag under Helsingörs-Artiklen uti N:o 46 tryckt en orimlighet, twiswelsutan ej första gången. Med tilhjelp af flera Critiska synglas, finner jag nu först, at exemplaret waret felagtigt, at man bör låsa i ställe för Stockton Stockholm, och det som förnuftet ej mindre medgifwer, alle från Gøttheborg med sill, i ställe för alle från Stockholm med samma wara. Gode Sjöfarare, tager ej illa up, om jag kanske glömer edra caraceterer, illa tillkapar edra namn, och det som wårre är, gör undertiden origtiga bestick, och förer er ur segel-leden.

* * * *

Gøttheborgska Magasinet.

Lördagen, den 4 December 1762.

Om Handels-wägen.

Hela werlden wet ungefärligen, hwad handel är, nämligen et byte af waror, på hwilka man satt et wist utstatat wårde, efter des egenkap och tilwerkarens erkända snällhet; et wårde, som tillika stiger eller faller, efter brist eller öfwerflöd på samma waror.

Den handlen, som består uti byte på wara mot wara, är nästan så gammal, som werlden sielf, och gifwes än på sina ställen, t. e. uti Siberien, samt uti Dorfska och Ryfska Lapland, at förtiga flera ställen. Penninge-handlen har omfider upkommet i ställe för bytes-handel.

Utän at gå synnerligen in i handels-historien, så wet man, at de Egyptier, Phönicier och Carthaginienser waret de förste Handlande, som wågat sig ut på djupet och långresor. De Romare hafwa ock sedt en blomstrandande handel under deras herrawårde. Sedermera har handlet i andra Nationers-händer, och rotat sig

Ccc

för